

Zahvaljujemo se gospođi Emily Vargas-Barón, direktorici Instituta za rekonstrukciju i međunarodnu bezbjednost kroz obrazovanje (RISE Institut), koja nam je pomogla pri izradi programa integriranih centara ranog dječijeg rasta i razvoja u Bosni i Hercegovini.

Posebno smo zahvalni gospođi Elviri Sánchez-Igual menadžerici za komunikaciju iz Svjetskog udruženja edukatora za rano djetinjstvo (AMEI-WAECE), koja je odobrila prevod ovog materijala iz projekta "Učimo živjeti zajedno u miru, od ranog djetinjstva" i njegovo korištenje u integriranim centrima ranog dječijeg rasta i razvoja za roditelje i djecu u BiH.

Prevod i štampu materijala omogućio UNICEF

MATERIJAL ZA NASTAVNIKE: AKTIVNOSTI SA DJECOM

Kaže se da je marljiva osoba ona koja se predaje radu. To je osobina koja se može naučiti od malih nogu, bilo u vrtiću ili u porodici.

U vrtiću na razvoju ove osobine se može raditi u svim aktivnostima i procesima u kojima učestvuju djeca. Takođe moguće je planirati aktivnosti sa specifičnim ciljem, npr. zajednički zadaci za društvenim ciljem, mali zadaci, rad u prirodi (briga o biljkama, malim životinjama i okolini vrtića). Zadaci mogu biti organizovani u dežurstva ili smjene, gdje određeno dijete koje je dežurno pomaže vaspitačici da pospremi učionicu, podijeli materijal i slično.

Ove aktivnosti mogu podstaći razvoj raznih sadržaja, kao na primjer odnosa saradnje i osjećanja divljenja i poštovanja prema radu odraslih. Važno je naglasiti da rad u ovom uzrastu ne podrazumijeva potrebu stvaranja nekog proizvoda, nego da je njegov prvenstveni cilj da doprinese sveukupnom razvoju djeteta.

Aktivnosti djeci pružaju široke mogućnosti obavljanja raznih radnji, korišćenja raznih alatki i brige o njima. Pored toga, kad obavljaju zadatke ovog tipa, navikavaju se na to da imaju odgovornost u sprovođenju istih i shvataju potrebu za obavljanjem svakodnevnih zadataka kod kuće i u vrtiću, kao što su na primjer postavljanje stolnjaka i salveta, raspoređivanje stolica, pospremanje i slaganje igračaka, čišćenje učionice i spremišta za igračke, održavanje čistoće u igraonicama i slično.

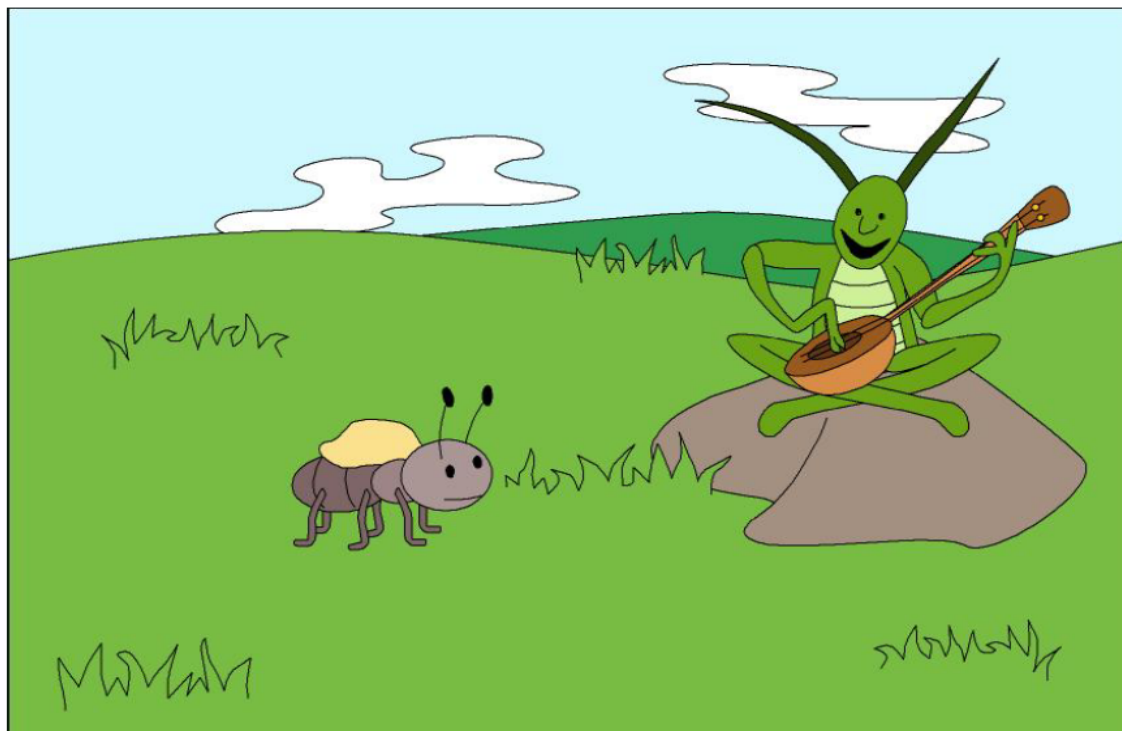
Za te svrhe bi bio potreban poseban doprinos porodice, kako bi se obezbijedio kontinuirani i sistematičan uticaj vaspitno-obrazovnog rada sa djetetom, čime bi se osiguralo ispunjavanje zacrtanih ciljeva. Zbog toga je neophodno da od prvog dana djetetovog boravka u vrtiću roditelji znaju šta njihovo dijete mora da postigne i kako mogu da sarađuju u tom procesu.

Uopšteno govoreći, aktivnosti u ovom uzrastu će biti usmjerene tako da djeca sa zadovoljstvom ponude pomoć, da osjete zadovoljstvo zbog svog rada i zbog toga što su korisni. Stoga je neophodno da djeca shvate da rad nije samo igra i da kada započnu neki važan zadatak, moraju da ga završe.

Bitan aspekt kojeg uvijek moramo da imamo u vidu je primjer kojeg daje odrasla osoba, što predstavlja temeljni metod moralnog i radnog vaspitanja i obrazovanja, način na koji se neko ponaša, osjetljivost i pedagoška taktičnost koju neko ima u radu s djecom, a koja će biti od ključnog značaja za uspjeh našeg rada. Kontakt sa stvarnim situacijama je najbolji način da se priđe takvim sadržajima i procijeni stepen razvoja djece.

Marljivost, kao karakterna crta ili osobina, omogućuje razvoj drugih osobina kao što su istrajnost, briga i strpljivost – osobine koje su neophodne za obavljanje školskih zadataka. Marljivo dijete obično svoje zadatke učini lijepima. Marljivost kod odraslih predstavlja izvor kreativnog rada. Naime, skoro svi naučnici i pronalazači su veoma marljivi i vrijedni ljudi.

Aktivnost br. 1 "Cvrčak i mrav"

Kratak pregled aktivnosti:

Vaspitač(ica) čita priču "Cvrčak i mrav", a nakon toga postavlja djeci pitanja. U drugom dijelu vaspitač(ica) i djeca vode moralni razgovor na temu marljivosti. Treći dio aktivnosti se sastoji od projekcije filma ili izložbe slika o životu mrava.

Ciljevi:

- Razviti kod djece znanje o marljivosti.

Procedure:

- Razgovor
- Posmatranje
- Objašnjavanje

Potrebni materijal:

Slikovnica, slike ili film ili CD, video oprema ili računar.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) čita priču: "Cvrčak i mrav"

Bio jednom jedan cvrčak koji je povazdan udobno sjedio u hladu drveta i radosno pjevao i pjevao čitavo ljeto. Međutim, njegov susjed, marljivi mrav radio je bez prestanka po najvećoj vrućini i sakupljao sjemenke i zrna žitarica.

S vremena na vrijeme bi u pauzi između dvije pjesme cvrčak upitao mrava: "Zašto ne odmoriš malo i zapjevaš sa mnom?"

Neumorni mrav odgovori: "Ne mogu, skupljam namirnice za zimu zato što će biti veoma hladno i neće biti ništa za jelo!"

"Ljeto je veoma dugo i imaćeš dovoljno vremena da skupiš namirnice. Naporno je raditi po ovoj vrućini!" nasmija se cvrčak.

Cvrčak je pjevao cijelo ljeto dok nije došla jesen, a ubrzo za njom i hladna snježna zima i ništa se nije moglo naći za jelo.

Jedne noći, ogladnjeli cvrčak zakuca na vrata kuće u kojoj je živio mrav: "Otvori, molim te, daj mi nešto da jedem!" preklinjao je cvrčak dok je tonuo u snijeg.

Otvoriše se vratanica i na njima se pojavi mrav: "Sad znam ko si ti. Ti si cvrčak. Šta si radio cijelo ljeto dok sam ja radio?"

"Pjevao sam!" odgovori cvrčak.

"Pjevao, kažeš? E pa sad pleši!" reče mrav i zatvori vrata.

Vaspitač(ica) pita djecu:

Šta vam se najviše svidjelo u priči?

Šta vam se najmanje svidjelo u priči?

Koji biste vi lik željeli da budete – cvrčak ili mrav? Zašto?

Drugi dio

Djeca razgovaraju o stavovima likova u priči "Cvrčak i mrav".

Vaspitač(ica) će ponovo pročitati basnu i zatim postaviti djeci sljedeća pitanja:

Da li je ispravan stav cvrčka? Zašto?

Da li je ispravan stav mrava? Zašto?

Danas ćemo govoriti o nečemu veoma lijepom što se zove "Marljivost".

"Marljivi ljudi i životinje su predani svom radu, oni su kao mrav u basni. Svi treba da budemo kao mrav".

Vaspitač(ica) će dati primjere marljivih ljudi (npr. roditelji djece, osoblje vrtića itd.). Zatim će reći sljedeće:

"Zahvaljujući marljivost osoblja vrtića, vi možete ići u vrtić i mnogo naučiti".

"Imate igračke, odjeću, hranu zbog toga što su vaši roditelji vrijedni i nikada vam se ne može desiti nešto slično kao cvrčku."

"Zahvaljujući marljivosti građevinskih radnika, imate kuću u kojoj živite."

"Mnogi ljudi u svijetu rade za djecu, npr. ljekari i medicinske sestre liječe djecu koja su se razboljela; vaspitači i nastavnici uče djecu; građevinski radnici grade kuće u kojima djeca žive; poljoprivrednici uzgajaju hranu koju djeca jedu, i mnogo drugih..."

Vaspitač(ica) može navesti sve primjere koje smatra prikladnima i na kraju kaže djeci:

"Kao što je slučaj sa ovim ljudima koji rade kako bi djeci obezbijedili sretan život, neophodno je da razumijete da moramo poštovati i cijeniti rad svih drugih odraslih ljudi. Takođe možete pomoći svojim roditeljima u obavljanju kućanskih poslova, možete pomoći vaspitačima i osoblju u vrtiću, pobrinuti se za čišćenje i pospremanje radnih materijala kada završite aktivnosti, itd."

Treći dio

Ovaj dio se sastoji od projekcije filma na platnu ili na računaru putem CD-a ili prikazivanja slika o životu mrava. Na osnovu ovog filma ili slika vaspitač(ica) može djeci na slikovit i ilustrativan način objasniti marljivost mrava.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Kroz svoje iskaze nisu pokazali da razumiju šta znači marljivost.			
Shvatili su važnost rada drugih ljudi.			

Aktivnost br. 2 "Čista i lijepa učionica"

Ciljevi:

- Da djece osjete zadovoljstvo zbog uspješno obavljenog zajedničkog posla.

Procedure:

- Praktične radnje
- Razgovor
- Pitanja i odgovori
- Posmatranje

Potrebni materijal:

Krpa za čišćenje, lavor s vodom, oprema za čišćenje primjerena veličini i uzrastu djece (npr. četkice ili male resaste metle).

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

_____ Svjetsko udruženje vaspitača u ranom djetinjstvu _____

Djeca će zajednički čistiti i organizovati police, igračke, igraonice i ukrasiti učionicu.

Vaspitačica će djeci objasniti cilj ovog zajedničkog rada i ravnomjerno će rasporediti zadatke i odgovornosti i za sebe će uzeti jedan, pošto će tako poslužiti kao primjer djeci.

Vaspitač(ica) će prilikom raspodjele zadataka uzeti u obzir činjenicu da svako dijete mora biti sposobno da se uspješno razvija; on(a) će takođe nastojati da djeci dodijeli zadatke koji su primjereni njihovim fizičkim mogućnostima ili vještinama neophodnim za njihovo ispunjenje.

Drugi dio

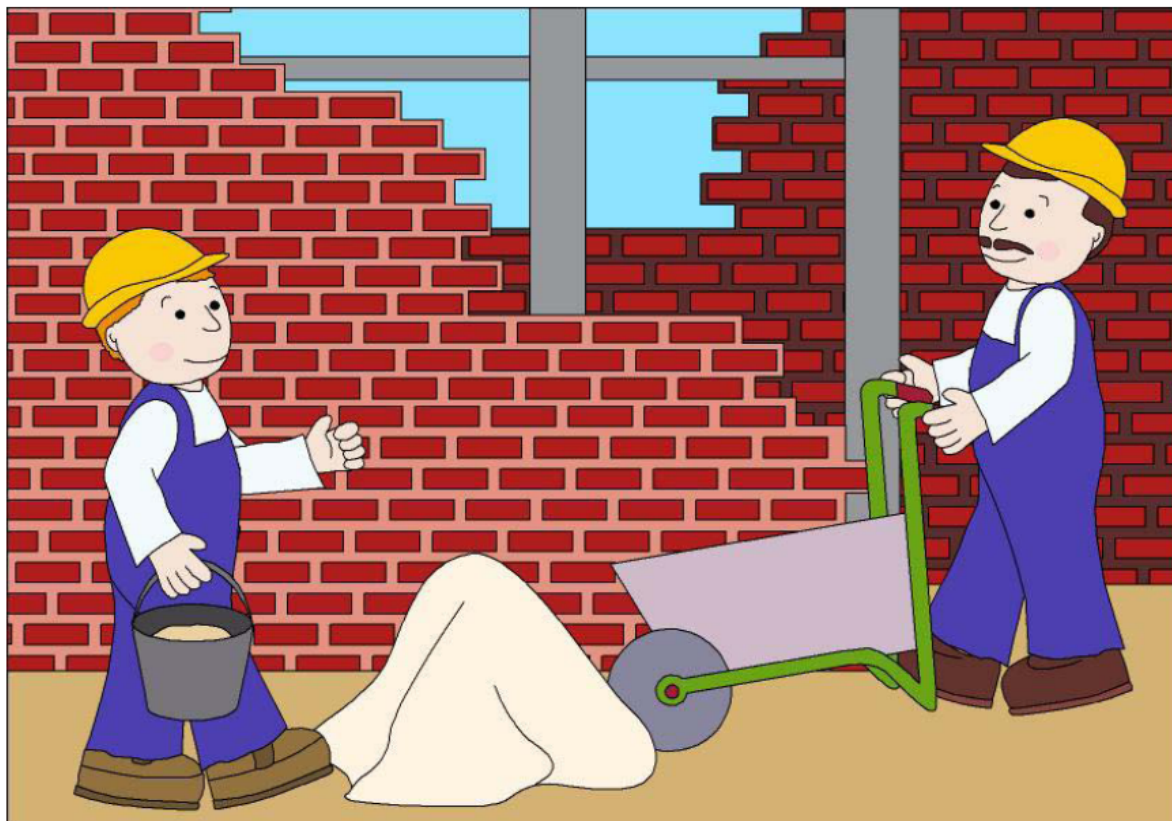
Rad se završava kad sva djeca obave svoje zadatke do kraja, vaspitač(ica) zajedno sa njima pregledava učionice i ocjenjuje urađeni posao. Kako bi pomogla djeci u ocjenjivanju, vaspitačica može da postavi sljedeća pitanja: Šta ste radili? Kako je očišćena učionica? Šta moramo da uradimo? itd. Važno je da naglasi koristi ovog rada i pomoć koju su djeca pružila vaspitačici i da kaže kako djeca mogu kod kuće da pomognu svojim roditeljima u kućanskim poslovima (pospremanje igračaka i ličnih stvari, raspremanje kreveta, održavanje čistoće u sobi itd.).

Vaspitač(ica) će takođe objasniti da na ovaj način možemo imati lijepu učionicu i da je za tako nešto neophodno da svi sarađujemo kako bi učionica uvijek bila čista i lijepa, npr. da ne bacamo papiriće ili smeće na pod, da čistimo i pospreмимо radni sto nakon aktivnosti, zato što ćemo na takav način pomoći svima, a naročito teti koja čisti učionicu.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Do kraja su obavili svoj zadatak u okviru zajedničkog rada.			
Sarađivali su i pokazali poštovanje prema poslu drugih ljudi (u čišćenju vrtića i slično).			
Prepoznali su pomoć koju su dali osoblju u vrtiću.			
Bili su zadovoljni rezultatima svog rada.			

Aktivnost br. 3

"Građevinski radnici"

Kratak pregled aktivnosti:

Djeca će ići u šetnju do gradilišta u blizini vrtića i posmatračće rad građevinskih radnika, moći će razgovarati s njima o njihovom poslu, a na kraju će vaspitač(ica) razgovarati s djecom o njihovim zapažanjima iz posjete.

Cilj posjete:

- Da djeca spoznaju koristi rada građevinskih radnika.

Procedure:

- Razgovor
- Posmatranje
- Šetnja

Potrebni materijal:

Fotoaparat ili video kamera se može koristiti u slučaju da djeca žele da naprave

_____ Svjetsko udruženje vaspitača u ranom djetinjstvu _____

fotografije ili snime film o šetnji, papir, slike, ljepilo, naljepnice, tanki karton, makaze itd.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) će najprije dogovoriti posjetu djece gradilištu i pobrinuće se da za njih tamo nema nikakvih opasnosti.

Vaspitač(ica) će razgovarati s djecom o mjestu koje će posjetiti i svemu što će tamo vidjeti. Nakon toga, djeca izrađuju simbolične poklone za građevinske radnike: poster, kartice, crteže, obilježivače za knjige itd.

Drugi dio

Tokom posjete odvijajuće se sljedeće aktivnosti:

- Djeca će posmatrati rad građevinskih radnika. Posmatranje će vršiti sa lokacije koja je van same zone građenja gdje ne postoji nikakva opasnost za djecu. Nakon posmatranja, jedan od radnika će djeci objasniti kojim poslom se bavi.
- Vaspitač(ica) i djeca će se zahvaliti građevinskim radnicima što su im dozvolili da ih upoznaju i daće im poklone koje su izradili za njih.

Treći dio

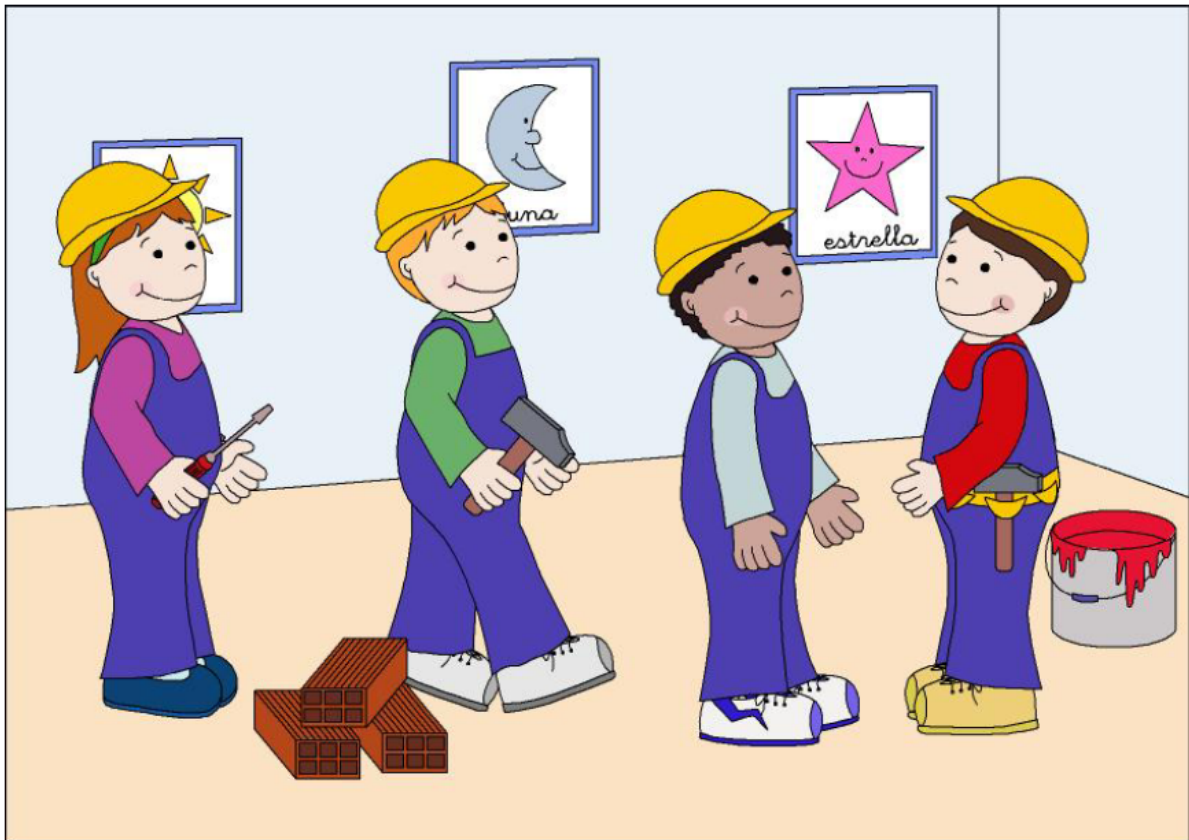
U danima nakon posjete, vaspitač(ica) će razgovarati s djecom o njihovim zapažanjima, o marljivosti radnika i kako, zahvaljujući njima, oni imaju kuće u kojima žive i vrtiće i škole u kojima uče.

Vaspitač(ica) će pokazati fotografije ili film (ako su ih snimili tokom posjete) kako bi ih djeca pogledala prije razgovora.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Izrazili su i oponašali u svojim igrama i aktivnostima ono što su vidjeli tokom posjete.			
Pokazali su divljenje i poštovanje prema radu građevinskih radnika.			
Prepoznali su koristi rada drugih ljudi.			

Aktivnost br. 4 "Ja sam građevinski radnik"

_____ Svjetsko udruženje vaspitača u ranom djetinjstvu _____

Kratak pregled aktivnosti:

Ovo je igra uloga na temu "građevinski radnici" i u njoj mogu učestvovati svi dječaci i djevojčice koji to žele.

Ciljevi:

- Razviti kod djece iskustva u vezi sa marljivošću građevinskih radnika.

Procedure:

- Igra
- Praktične radnje
- Razgovor
- Posmatranje

Potrebni materijal:

Igraonica (tj. kutak za igru) sa stvarima koje su djeci potrebne za igru građevinskih radnika: zaštitni šljemovi, plastične velike cigle i alatke-igračke, npr. kolica, lopate,

mistrije itd.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Na početku će vaspitač(ica) razgovarati s djecom i pitaće ih ko želi da igra ovu igru. Kada se formiraju grupe, djeca će odabrati igračke i materijale koji će im biti potrebni za igru. Igračke i materijali treba da su djeci nadohvat ruke.

Tokom ovog razgovora vaspitač(ica) će djeci postaviti pitanja kako bi ih podstakla da opišu svoja zapažanja tokom posjete o radu građevinskih radnika.

Drugi dio

Igra počinje i vaspitačica u njoj učestvuje indirektno kako bi mogla svojim sugestijama da održi dinamiku igre, obogati dječje radnje koje su neophodne za razvoj igre i pospješi odnose između djece. Vaspitač(ica) će takođe na prijateljski način riješiti sve eventualne sukobe, a djeci kojoj to bude potrebno će pokazati kako rade građevinski radnici.

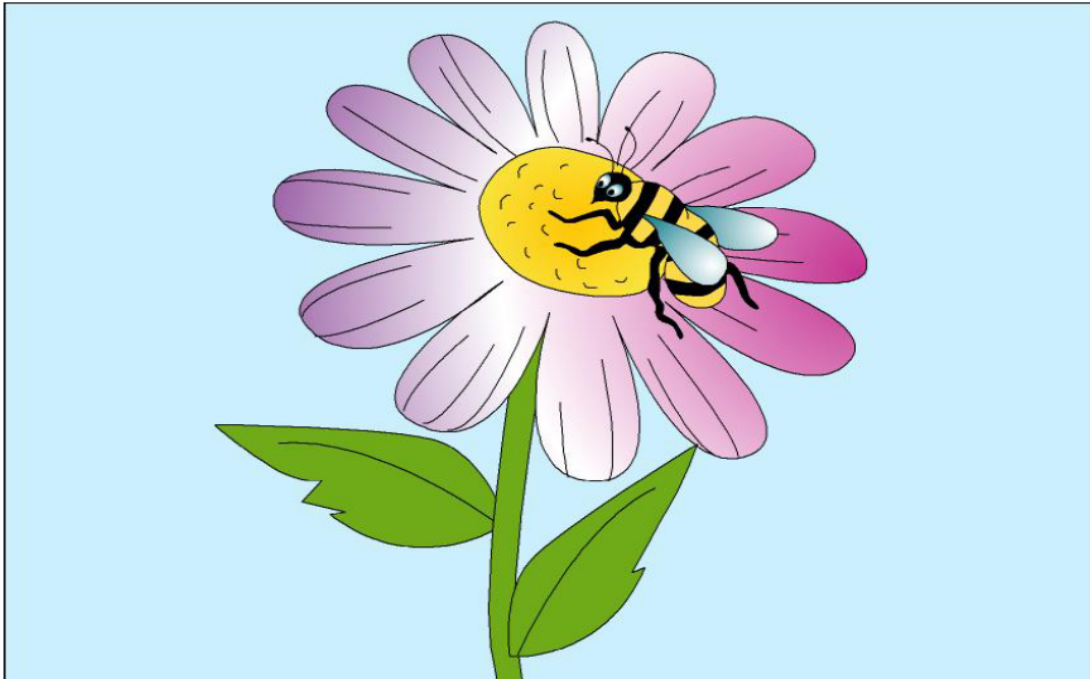
Treći dio

Vaspitač(ica) zaključuje aktivnost završnim razgovorom u kojem zajedno sa djecom ocjenjuje igru i naglašava kako rade građevinski radnici.

Na kraju, vaspitač(ica) rezimira sve što su djeca naučila o marljivosti i ističe da nam je potreban rad mnogih ljudi kako bismo se mogli prehraniti, obući, živjeti u udobnim kućama, imati pozorišta, parkove, škole itd.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Odigrali su svoju ulogu od početka do kraja.			
Ponašali su se u skladu s preuzetim ulogama.			
Komentarisi su važnost rada građevinskih radnika.			
Uspješno su riješili sukobe do kojih je došlo tokom igre.			
Bila im je potrebna pomoć da riješe sukobe do kojih je došlo tokom igre.			

Aktivnost br. 5 "Marljive pčele"

Kratak pregled aktivnosti:

Ovo je igra pokreta koja se može igrati napolju gdje ima cvijeća ili u nekoj prostoriji sa simuliranim vrtom, biljkama i cvijećem. Djeca će pokretima glumiti pčele koje skupljaju polen sa cvijeća.

U prvom dijelu vaspitač(ica) objašnjava djeci pravila igre, u drugom dijelu im pokazuje slike pčela i objašnjava zašto su one marljive. Na kraju djeca igraju igru.

Ciljevi:

- Razviti kod djece pozitivne emocije prema marljivosti pčela.

Procedure:

- Posmatranje
- Objašnjavanje
- Praktične aktivnosti
- Razgovor
- Pitanja i odgovori

Potrebni materijal:

Prirodno i vještačko cvijeće, pčelinji proizvodi, npr. med i komad voska, slike pčela, npr. pčela skuplja polen na cvijetu, pčela slijeće na košnicu, pčelinja larva itd.

Ako u vrtiću ne postoji dvorište i nije moguće organizovati aktivnost u nekom parku ili se ova aktivnost radi tokom godišnjeg doba kada cvijeće ne cvjeta, vaspitač(ica) može napraviti stazu na koju će na određenoj udaljenosti postaviti isječene komade tankog kartona. Na nekim komadima kartona će nacrtati cvijeće, a na nekima neće nacrtati ništa.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) će djeci objasniti pravila igre: "pčele" treba da pređu stazu trčeći, kada vide biljku sa cvijetom treba da stanu, duboko udahnu i rašire ruke (kao da su krila) i na prstima naprave krug oko biljke i na kraju se nagnu nad cvijet kao da skupljaju nektar. Isti niz radnji treba da urade kod svakog cvijeta dok ne dođu do kraja.

Pobjeđuju djeca koja urade sve potrebne pokrete (trče, stanu, udahnu duboko, naprave krug oko cvijeta na prstima i nagnu se nad cvijet) i koja se, osim toga, zaustave i naprave neophodne pokrete samo kod biljaka koje imaju cvijeće.

U vrtu ili parku sigurno ima biljaka sa cvijećem i biljaka bez cvijeća. Ako dijete stane ispred biljke koja nema cvijet, neće pobijediti.

Svako dijete će preći stazu samo jednom.

Drugi dio

Kada bude gotovo objašnjenje igre, vaspitač(ica) će govoriti djeci o životu pčela. Tokom razgovora može pokazivati slike i fotografije pčela.

Vaspitač(ica) će reći djeci da su pčele veoma marljivi insekti, da žive u kolonijama u kojima ima puno radilica, jedna matica i nekoliko trutova.

Matica je pčela koja je glavna u košnici, ona je nešto slično kao direktorica. Matica polaže mnogo jajašaca iz kojih se uskoro izlegu larve (pokazuje sliku ili fotografiju larve) koje dobijaju hranu od radilica.

Radilice izlučuju vosak, grade saće, skupljaju nektar, polen i vodu, pretvaraju nektar u med, čiste košnicu (pokazuje sliku radilice na saću) i hrane larve. Dok lete s cvijeta na cvijet, radilice skupljaju polen u posebne kesice na zadnjim nožicama (slika pčele na kojoj se vide zadnje noge). Polen, glavni izvor hrane, je neophodan za razvoj matice, radilica i trutova. Kada se vrate u košnicu, pčele donose polen u ćelije u kojima se nalaze larve i takođe pretvaraju sakupljeni nektar u med.

Medonosna pčela je poznata kao najvredniji insekt ne samo zbog vrijednosti meda i voska nego i zato što ima značajnu ulogu u oprašivanju (uzima polen sa jedne biljke i odnosi ga do druge biljke i tako ih oprašuje, a to je neophodno za rast voća) korisnih biljaka kao što su voćke, koštunjavo voće, krmno bilje i povrće kao i biljke koje se

uzgajaju za sprečavanje erozije tla, tj. za učvršćivanje tla kako ga kiše ne bi saprale.

Trut nema žaoku i nema se čime odbraniti; on takođe nema kesicu za polen ni žlijezde za proizvodnju voska niti može lučiti želatin. Stoga trut ne radi i zato lijene ljude nazivamo trutovima.

Treći dio

Djeca igraju igru i kada završe proglašavaju pobjednika.

Na kraju vaspitač(ica) može pokazati med, komad saća i vosak, tj. one pčelinje proizvode koje može da nabavi i djeca će ih probati. Vaspitač(ica) će naglasiti da su nam ti proizvodi dostupni zahvaljujući marljivosti pčela i postaviće djeci sljedeća pitanja:

Zašto kažemo za pčele radilice da su jako marljive?

Šta one rade?

Šta radi matica?

Šta rade trutovi?

Da li su trutovi marljivi? Zašto?

Da li biste voljeli da budete kao radilica, matica ili trut? Zašto?

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Ispravno su uradili sve pokrete.			
Poštovali su pravila igre.			
Dobro su odgovorili na pitanja.			
Pokazali su pozitivne emocije prema marljivosti pčela.			
Pokazali su zanimanje i volju da budu kao radilica ili matica.			

Aktivnost br. 6 "Marljive životinje"

Kratak pregled aktivnosti:

U prvom dijelu aktivnosti, vaspitač(ica) objašnjava djeci karakteristike i pokazuje slike marljivih životinja. U drugom dijelu vodi se razgovor o marljivosti ovih životinja.

Ciljevi:

- Izgraditi kod djece znanje o marljivim životinjama.

Procedure:

- Posmatranje
- Objašnjenje
- Pitanja i odgovori

Potrebni materijal:

Slike ili fotografije dabra, pauka, pčele, mrava i termita.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) predstavlja djeci slike pčele i mrava i pita ih: "Sjećate li se da smo govorili

o životu ovih životinja? Zašto smo za njih rekli da su marljivi?"

Ako se djeca ne mogu sjetiti svega, vaspitač(ica) će dodati ono što su propustili da kažu o ovim malim životinjama, a što su naučili u prethodnim aktivnostima.

Pčela: djeca je opisuju jer je već znaju. Mrav: djeca ga opisuju jer ga već znaju.

Drugi dio

Vaspitač(ica) će reći djeci: "Sada ćete upoznati i druge male životinje koje su marljive kao pčele i mravi," i počće da im objašnjava osobine dabra.

Dabar: dabrovi žive pored rijeka i jezera okruženih šumama i neumorno grade svoje kolibe ili jazbine koje se sastoje od hodnika napravljenih od drveta, grana, trave i isprepletene mahovine i imaju središnju prostoriju u koju ulaze kroz vodu. Dabrovi stalno popravljaju svoje kolibe koje su svake godine sve veće i veće. Druga vrsta dabrovog skloništa su jednostavni tuneli iskopani na obalama rijeka ili jezera. Dabar takođe gradi brane pomoću kojih podiže nivo vode oko kolibe u kojoj živi. Brane gradi od najboljeg drveća i najjačih stabala kao i od blata, trave i kamenja. Dabar stalno popravlja i dorađuje brane dodavanjem novog materijala.

Vaspitač(ica) pita djecu: Mislite li da je dabar marljiva životinja? Zašto?

Treći dio

Vaspitač(ica) pokazuje sliku termita i objašnjava njegove osobine.

Termiti: termiti žive u šumama, u kolonijama koje čine plodni mužjak i ženka (tzv. reproduktivni par), radilice i ratnici. Radilice grade termitnjake i hrane i brinu o matici, koja je najveća u koloniji, i o ostalim članovima kolonije.

Termiti ratnici štite koloniju, a reproduktivni par garantuje konstantnu proizvodnju hiljada jajašaca iz kojih će se kasnije izleći novi termiti. Zbog toga ih zovemo reproduktivnim parom.

Vaspitač(ica) zatim pokazuje sliku pauka tkalca i objašnjava njegove osobine.

Pauk tkalac: ovaj pauk neumorno plete svoju mrežu sa supstancom koju sam luči. Njegove mreže možete ponekada vidjeti u uglovima zidova. On nastanjuje šume i dvorišta i zahvaljujući svojoj mreži hvata insekte kojima se hrani.

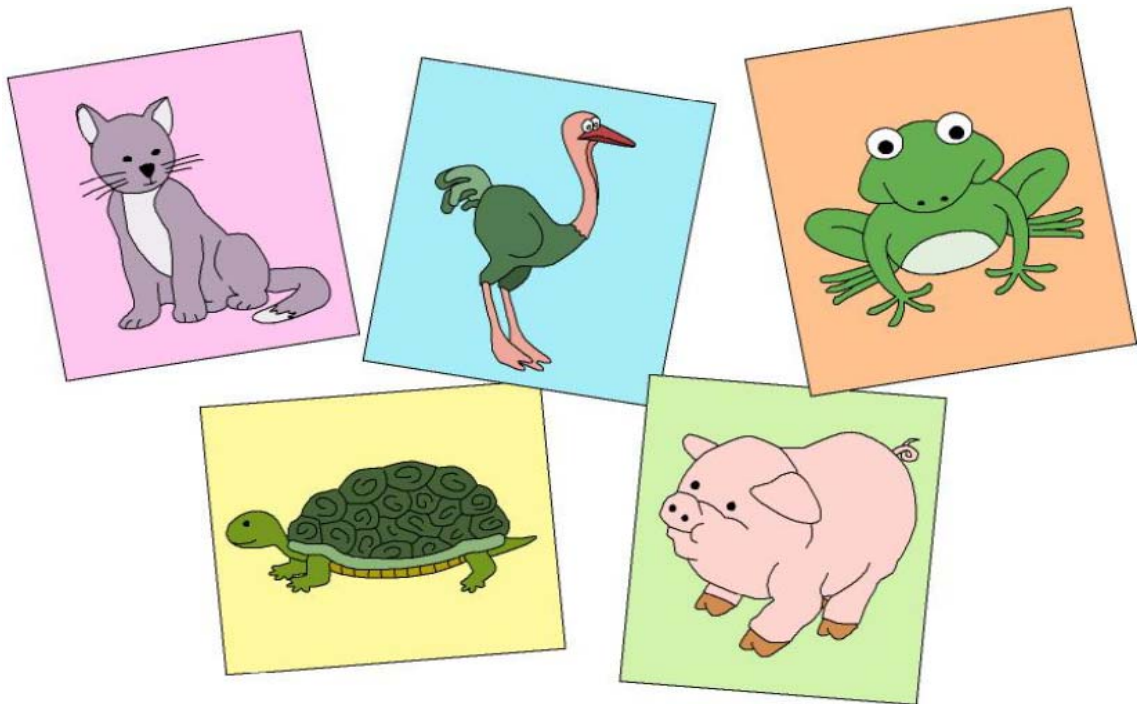
Pred kraj, vaspitač(ica) će pitati djecu da li smatraju termine i pauka tkalca marljivim životinjama i zašto.

Ako neki od odgovora u raznim dijelovima aktivnosti nisu bili ispravni, vaspitač(ica) će

ponuditi neophodnu pomoć kako bi djeca jasno razumjela marljivost ovih malih životinja.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Prepoznali su ove životinje kao marljive.			
Ispravno su obrazložili zašto su ove životinje marljive.			

Aktivnost br. 7
 Iskustvo od ključnog značaja za ocjenu bloka
 "Ko je najmarljiviji?"

Kratak pregled aktivnosti:

U ovoj aktivnosti djeca između dvije životinje biraju onu koju smatraju marljivijom. Nakon toga razgovaraju zašto tu životinju smatraju marljivijom.

Ciljevi:

- Potvrditi da li djeca mogu razlikovati razne uzore marljivosti i obrazložiti svoj izbor.

Potrebni materijal:

Nekoliko slikovnih igara sa slikama sljedećih životinja: pčela, mrav, kornjača, pauk, dabar, svinja, mačka, žaba, termit, noj.

Razvoj aktivnosti: Prvi dio

Vaspitač(ica) djeci objašnjava aktivnost. Najprije pokazuje dvije slike: mačku i mrava i kaže djeci sljedeće: "Ko zna koja od ove dvije životinje je marljivija i zašto, neka podigne ruku".

Kada dijete koje se javilo da svoj odgovor, ako je odabir pogrešan, vaspitač(ica) će dati riječ drugom djetetu koje se javilo.

Nakon toga, vaspitač(ica) će pitati ostalu djecu u grupi da li se slažu sa datim odgovorima, da li nešto nedostaje i da li neko želi nešto da doda.

Drugi dio

Vaspitač(ica) pokazuje slike pčele i žabe i djeca rade na isti način kao u prvom dijelu; ali sad će vaspitač(ica) dati riječ djeci koja nisu govorila u prvom dijelu.

Treći dio

Vaspitač(ica) pokazuje slike kornjače i pauka i djeca rade na isti način kao u prethodnim dijelovima aktivnosti; ali sad će vaspitač(ica) dati riječ djeci koja nisu ranije govorila.

Četvrti dio

Vaspitač(ica) pokazuje slike svinje i dabra i djeca rade na isti način kao u prethodnim dijelovima aktivnosti; ali sad će vaspitač(ica) dati riječ djeci koja nisu ranije govorila.

Peti dio

Vaspitač(ica) pokazuje slike termita i noja i djeca rade na isti način kao u prethodnim dijelovima aktivnosti; ali sad će vaspitač(ica) dati riječ djeci koja nisu ranije govorila.

Na kraju vaspitač(ica) zajedno sa djecom ocjenjuje njihove odgovore.

PROCJENA PO KRITERIJUMIMA			
Opservirano ponašanje	Da	Ne	Napomene
Ispravno su odabrali.			
Bila im je potrebna pomoć da odaberu.			
Znali su obrazložiti svoj odabir.			
Bila im je potrebna pomoć da obrazlože svoj odabir.			